

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 3 MARTS 1965 50. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

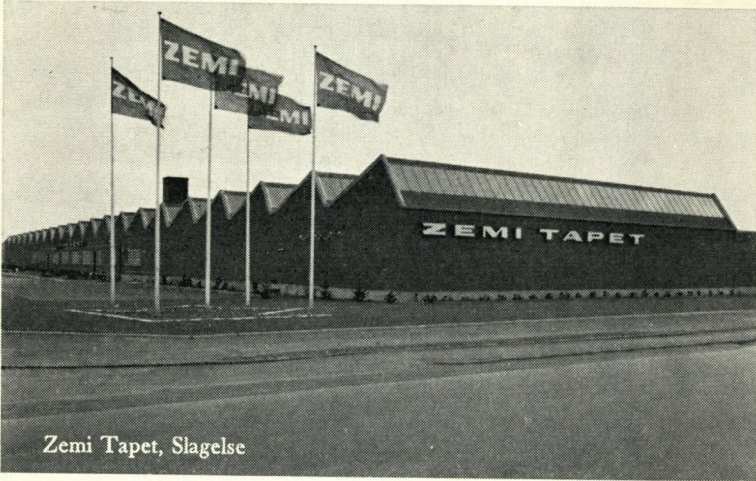

Dansk
VELUX A/s

Maskinvej 4 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 33

VELKIN
SHEDHALLER

Zemi Tapet, Slagelse

V. KANN RASMUSSEN & CO civilingeniører

(S. Kamman '27)

Tobaksvejen 10 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 44

(V. Kann Rasmussen '27)

LAD OS SAMARBEJDE...

med hensyn til lys- og kraftinstallationer i erhvervsvirksomheder, nybygning, ombygning og private hjem, reparationer, kontor-, lager-, og butiksbelysning — kort sagt alle typer el-anlæg.

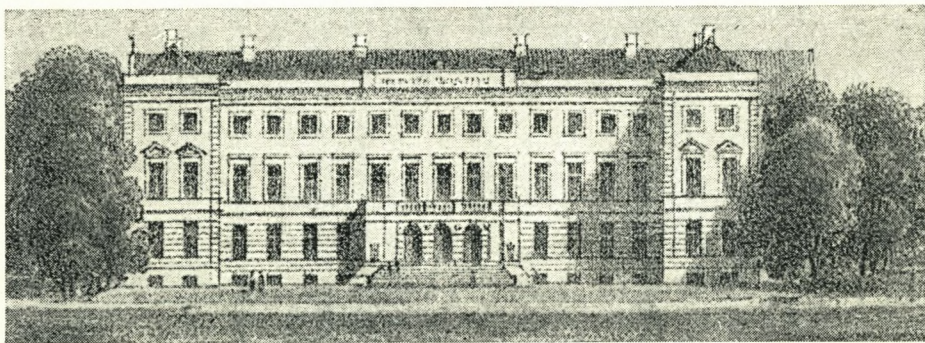
— El-Installationsfirmaet —

Niels E. Ørsnes

Ceresvej 14 - København V

CE 3617 - 3667

Driftsleder, prokurist Niels E. Fæster ('53)

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

MARTS 1965

50. ÅRGANG

NUMMER 3

Direkte fra »båndet«

Gennem nogle år har jeg optaget »samtaler på bånd« med kendte gamle soranere. Min tanke var at anlægge en slags »stemmearkiv« til glæde for kommende slægter af gamle soranere. Da noget af stoffet muligvis vil interessere nulevende soranere, har jeg tænkt mig at fæstne det på papir til lejlighedsvis gengivelse i Soranerbladet — naturligvis forudsat redaktionens gunstige permission.

C. C. HOFFGAARD

Båndoptagelse den 3.—2.—1965 med professor Johs. P. E. Pedersen, student fra Sorø 1902.

— Professor Johannes Pedersen! Da De i 1902 drog ud fra Sorø, vidste De da, hvad De ville, og har Deres liv formet sig, som De dengang tænkte Dem det?

— Ja, jeg vidste meget nøje, hvad jeg ville, men ikke hvad jeg skulle blive. De studier, jeg gik ind til, var givet. Jeg kunne have studeret klassisk filologi. Jeg satte den oldtidsverden, vi havde lært at kende gennem græsk og latin højt. Denne interesse kunne jeg

forbinde med en anden, nemlig det religiøse spørgsmål, som i skolen havde interesseret mig mere og mere, noget — der for mig naturligt hørte med i det daglige liv og i festlivet. Men netop gennem Sorø kom jeg under påvirkning af filosofisk art, ikke mindst gennem pastor Krarup. I femte klasse talte han om de vigtigste verdensreligioner og i sjette om »de etiske grundtanker i kristendommen«...

— Altså en ren filosofisk undervisning?

— Ja, netop. Det blev for mig den begyndelse, der gjorde det absolut nødvendigt at få klarhed over disse spørgsmål. Hvad jeg kunne blive, skænkede jeg overhovedet ikke en tanke. Med teologisk embedseksamen kunne man dengang altid blive lærer...

— Tænkte De aldrig på at blive præst?

— Nej, skønt det var mine forældres store håb, havde jeg ganske opgivet denne tanke, da jeg nåede studentertiden. Det var selve studiet, der interesserede mig. Det gjaldt om at finde ind til kilderne, og det Gamle Testamente — som jo er forudsætningen for kristendommen — vandt ret hurtigt min hovedinteresse. I mit tredje studenterår skrev jeg en prisopgave, der drejede sig om det Gamle Testamente. Det var meget spændende at se, om den ville blive anerkendt, fordi jeg deri ville se et vidnesbyrd om, at jeg kunne gå videre.

— og da fik De universitetets guldmedaille!

— ja, og det medførte det gode, at jeg nu kunne regne med at få rejsestipendier og studere i udlandet efter min eksamen. Jeg fandt ud af, at ville man studere det Gamle Testamente, kom man ikke udenom, at det var et led i en større sammenhæng. Derfor måtte jeg også lære de omboende folks litteratur at kende. Det førte mig ind på at studere beslægtede sprog hos professor Buhl, navnlig arabisk og aramæiske dialekter, som ligger hebræisk ret nær. Små dele af det Gamle Testamente er skrevet på aramæisk.

— det sprog Jesus talte...

— ja, på hans tid talte man aramæisk i Palæstina. — I 1908 blev jeg teologisk kandidat og tilbragte et år i Edvard Lehmanns Hus, hvor jeg oversatte udvalgte dele af det Gamle Testamente. Så fik jeg rejsestipendium og kunne rejse tre år i udlandet. Hidtil havde jeg ikke givet mig af med de store oldtidskulturers sprog. Derfor gjaldt det for mig om at komme hen, hvor jeg kunne samle mig om assyriske og babyloniske. Jeg tog et semester til Marburg an der Lahn og studerede hos professor Jensen. Hans mor var dansk, og hans far havde været præst i Sønderjylland, men var afgjort præstesindets tysker.

— Talte han dansk?

— Han talte et skrækeligt dansk. Han var oprindeligt teolog, og han fortalte »Ich habe sogar auf Dänisch gepredigt«. Han fik stor betydning for mig. Det var en god begyndelse.

— Hvad blev næste station?

— Så tog jeg til Leipzig, som dengang var et virkeligt centrum for orientalsk forskning, og fortsatte der mine studier, især hos to fremragende professorer, Zimmerer i assyriske-babyloniske og Fischer i arabisk. Sidstnævnte indstillede mig til en post i Leiden som redaktør ved det daglige arbejde på et stort værk, »Encyclopædia des Islam«, der også skulle udkomme på engelsk og fransk. Stillingen blev dog givet til en tysker, Richard Hartmann, med rette fordi han havde den tyske doktorgrad i arabisk og var et par år ældre end mig.

— Og De kom ikke til Leiden?

— Jo, det gjorde jeg, efter mit ophold i Leipzig, idet jeg ville studere hos professor Snouck Hurgronje, ved siden

af Goldziher grundlægger af den nyere tids studium af Islam, særlig som kender af loven om en muslims pligter, et vigtigt fag, som havde været forsømt ved Europas universiteter. Han havde opholdt sig 7 måneder i Mekka og var således en fin kender af Islam i teori og praksis. Hans værk i to bind om Mekka er den bedste skildring, vi har af dette uberørte muhammedanske milieu. Hos ham studerede jeg sammen med Rich. Hartmann, som jeg siden har vedligeholdt venskabelig forbindelse med.

— Har De selv været i Mekka?

— Ih nej, det har jeg ikke, og det ville jeg heller ikke indlade mig på, blandt andet måtte jeg da være optrådt som muhammedaner. I foråret 1911 tog jeg til Paris, hvor jeg arbejdede på biblioteker...

— Paris og forår var måske ikke den bedste kombination...

— Nej, og studieforholdene var ikke nær så gunstige som i Tyskland. Blandt andet lod det sig ikke gøre at have mange bøger liggende i længere tid på biblioteket, og jeg arbejdede den gang på min disputats. Da jeg så, det ikke gik, tog jeg til Göttingen, hvor mine arbejdsforhold blev særdeles gunstige.

— Deres disputats kom jo i 1912?

— Ja, jeg afleverede den ved nytårstid i København og havde da endnu penge til nogle måneders ophold i udlandet. Jeg ville have været til England, men professor Snouck Hurgronje, som jeg havde talt med om det, sagde: »Nej, tag dog hellere til Budapest hos Goldziher, det vil De få glæde af«. Goldziher havde skabt klarhed over det omfangsrige materiale, som indeholder traditio-

ner om profeten Muhameds ord og handlinger, der giver normen for en muslims liv. Han tog sig af mig på enestående måde, og vi fik et meget nært samarbejde. Dette blev iøvrigt afslutningen på mine studierejser.

— De blev docent ved universitetet i 1916, og i 1920 kom første del af Deres store værk: »Israels sjæleliv og samfundsliv«.

— Ja, og anden del kom først i 1934.

— Har De været i Kana'ans Land efter krigen — efter at det er blevet til Israel igen?

— Det skal jeg fortælle Dem om. I disputatsen, der drejede sig om alle de semitiske sprog, var jeg kommet ind på visse grundbegreber: hvad *pagt* er, om edens stilling indenfor det psykiske liv. Nu ville jeg samle mig om det Gamle Testamente, hvor det er så bekvemt, at man har en afsluttet litteratur, som er nem at overse. På det grundlag udarbejdede jeg en fremstilling af deres opfattelse af sjælen, hvad de forstod ved ære, velsignelse, fred, frelse o.s.v. Man havde en traditionel oversættelse af disse begreber og regnede i grunden ikke med, at der var nogle problemer. De havde deres gengivelser på de europæiske sprog, og dem overførte man så på det Gamle Testamente. Det var virkelig en meget rig tid for mig, og mit store mål blev at komme til orienten.

— Og det kom De!

— Ja, men først efter den første krig. Carlsberg Fondet havde bevilget mig 10.000 kroner, jeg fik et års orlov fra universitetet og tilbragte et år i Ægypten, Palæstina og Syrien. I Ægypten besøgte jeg jævnligt den store Azhar-

moské, som er det største læresæde indenfor Islam, med tusinder af studerende fra hele den muhammedanske verden — en stor oplevelse...

— Og Palæstina?

— Der kom jeg for at se grundlaget og scenen for det israelitiske folks tilværelse, som var meget vigtigt for mig at kende. Senere var jeg i Syrien, hvor dialekten er noget forskellig fra sproget i Ægypten. Dog forstod jeg den meget godt. Men — det var en meget kritisk tid. Den jødiske indvandring efter den første verdenskrig var begyndt, og der var en voldsom ophidselse i den arabiske verden. De fandt, det var en frygtelig uret, der var begået imod dem, da de havde haft deres land fra begyndelsen af det syvende århundrede, »før der var tale om en fransk, en engelsk eller en tysk nation. Og nu tog englænderne deres land for at give det til andre«. Det gav sig udslag på mange måder, men når de hørte, man ikke var englænder, så var det straks godt. Jeg måtte anlægge mig et lille overskæg. En orientaler ville ikke være glatbarberet. Var man det, var man englænder og — ugleset!

— Hvad var Deres indtryk af orientalerne?

— De udviste venlig imødekommenhed og glæde over at være genstand for anerkendelse, men også — på den anden side — ofte mangel på pålidelighed... De havde bare en anden opfattelse. Høflighed stod foran pålidelighed. De gav hellere et forkert svar, end de sagde nej, for hvis de sagde nej, så gik de ud fra, man troede, det var, fordi de ikke ville svare...

— Det var altså ikke på grund af dårlige karakteregenskaber?

— Nej, det kan man ikke sige. Men i øvrigt var de allerede dengang inde i en vidt fremskreden europæiseringsproces, især blandt de dannede kredse i Ægypten. Men det, der interesserede mig, var selvfølgelig det gamle, fra Islams storhedstid, idet der ikke er sket megen forandring siden dens blomstring omkring år tusind og til Napoleons felttog, da den europæiske påvirkning tog fart.

— Tror De, der kan tænkes at opstå et storarabisk rige igen?

— Det har der jo været mange bestræbelser for, men jeg tvivler om, det vil kunne gennemføres. Interesserne er alligevel så forskellige, men de har jo nu en dygtig fører i Ægypten, i Abd an-Nasir, som man i verdenspressen kalder Nasser. Hans navn betyder den sejrende træl eller tjener, og den sejrende er et af Allahs skønne navne, men dannelsesstrinet i araberstaterne er meget forskelligt! ... i det lange løb vil det blive vanskeligt at opretholde en enhed. Selv enheden mellem Syrien og Ægypten holdt ikke...

— Hvordan ser De på Palæstina i dag?

— Det er et højst ulykkeligt spørgsmål, hvis løsning jeg ikke kan se. Det jøderne har præsteret er beundringsværdigt. De har opdyrket egne, som man slet ikke havde tænkt sig det muligt at dyrke. Men — det er bygget på hvad der fra arabisk side betragtes som en dyb uret. Og selv om man har sympati for begge parter og ville ønske det kunne udsones, så kan jeg ikke se nogen mulighed for det...

— Må jeg vende mig til Sorø? Jeg har forstået, De satte stor pris på rektor Hoff? Havde De ham selv som lærer?

— Ih ja, men først i de senere år ... i græsk. Han benyttede en stor del af tiden til at tale med os om aktuelle spørgsmål. Han satte sig på en af bænkene ved siden af os og begyndte tit med at udslynge et eller andet paradoks, og så tog vi til genmæle. Diskussionen kom i gang, og det morede ham.

— Det var jo også opdragende ...

— Ja, netop. Jeg tror, vi havde mere ud af det, end hvis han havde terpet noget mere græsk ...

— Hvem af de øvrige lærere har haft særlig betydning for Dem?

— De allerfleste af lærerne var gamle, og dem kom vi jo ikke til at stå nær, Rosing og Ibsen og den gamle Michelsen o.s.v. Mange af dem var dårlige pædagoger, så vi lærte, at vi skulle arbejde selv, og det var en god forberedelse til universitetsstudierne.

— Steincke sagde altid, at lærerne var »en samling originaler, hvis opdragelse lod meget tilbage at ønske!«

— Ja, måske. Jeg kan sige, at en af de nye dengang var Glahn. Han tog sig meget af os og inviterede os i sit hjem. Også Boesen var en interessant lærer, som forstod at sætte fantasien i bevægelse hos os. Han sagde: »Lad os nu foretage en rejse til Ægypten på Cæsars tid, hvad ser vi så?« Vi fortalte om pyramiderne, palmerne og hvad vi nu vidste. Og i de ældste klasser forstod han at påvise sammenhængen, den historiske sammenhæng mellem de enkelte begivenheder og mellem de europæiske landes indbyrdes stilling ... det blev af stor betydning for mine senere

studier det bestandig at se en sammenhæng og en forandring ... lige fra oldtiden ... gennem middelalderen op til den nyeste tid. Sammenhængen kommer man aldrig uden om.

— Det eneste, som aldrig forandrer sig, er vel mennesket?

— Menneskene forandrer sig ikke i deres væsen, men de forandres i deres livsindstilling ...

— Ja, det gør de — i kraft af de ydre forhold?

— Ja, det hænger sammen. Man kan ikke se historien under en moralsk bedømmelse ... om det ene er bedre end det andet ... Det som studiet går ud på, det må være at forstå dem, at se hvorfor de er sådan eller sådan.

— Har De endnu forbindelse med de få af Deres samtidige soranere, der er tilbage?

— Ikke ret mange, men Niels Erik Nørlund f. eks. ser jeg ret hyppigt, og Einar Cohn.

— Vor gamle næstformand, Louw, var også Deres samtidige.

— Ja, det var han; jeg var med til hans begravelse, og jeg var den eneste, tror jeg nok, af årgangen.

— Et sidste spørgsmål — kan De huske noget af translokationstalen i 1902? Det kan man næsten aldrig!

— Ja, jeg kan huske, at rektor Hoff endte sin tale med: »Ego Bartholomæus Hoff, rector hujus scolæ vos studiosos veros esse declaro, valet!« C. C. H.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 4. MARTS 1965

Sundets gyngende landevej, »grænse, som skiller ej« (Carl Ploug), var i dag forvandlet til en slaget bro mellem

Sjælland og vort gamle danske Skåne. Den skønne sne herude var i hovedstaden blevet til et galochekrævende pløre.

Uanfægtet heraf betrådte jeg efter et hastigt blik på den af klimaet uanfægtede vagtparade »Grand«, hvor jeg øjnede en ganske ringe (naturligvis kun talmæssigt) flok — det tegnede ikke godt, men efterhånden kom efternølere ilende, så vi blev mindst 25, et pænt fremmøde.

At der var lys, Phønixflag og tulipaner på bordet, kan vel næppe overraske.

Kann udtalte sin velkomst til den trofaste kreds, der havde trodset vejret, fremhævede særlig æresmedlem *Lyngbeck* (der ikke havde nået at få sit æresemblem på) og dem, der var her for første gang i dag (mon de lusker herop en gang til senere?) og foreslog det sædvanlige leve for skolen, der efterfulgtes af Hauch-strofen med *Hebo's* mesterakkompagnement. Blandt kammeraterne hævdede de to »amerikanere« sig stadig som de ældste, men tillige stadigt vitale.

Mens passieren gik muntert, gjorde vi attentat på verdens delikateste *Wienerschnitzel*.

Svend Clausen havde forleden overværet *Kaj Hørby's* (s' 54) afslutningsforelæsning for magistergraden i historie. Han forelæste strålende over *Cistercienserordenens* etablering og kom naturligvis derved ind på *Sorø* og den ubændigt godssamlende *Absalon*. De lærde professorer var fulde af anerkendelse, også for magisterens urbane, men kraftigt fremsatte kritik af tidligere opfattelser, der indebar løfter om senere videnskabelig produktion.

Børge Hebo fortalte om *Jørgen »minister«* (*Ole Hansens* søn), der havde været tilstede ved sidste frokost.

Derefter udspandt der sig, lanceret af *E. Kindt*, en diskussion om den i øjeblikket så omtalte tildeling af statsæresgaver til kunstnere; heri deltog *Kann* og *Dan Fink*.

K. E. Iversen (s.'13) hyldede den tilstedeværende politimester *Axel Bjerre*, der var fyldt 70, og overgik til en forhåbentlig nydelsesrig pensionisttilværelse. *Bjørning* berettede fornøjeligt om et par episoder fra hans *Hamborgtilværelse*, *Svend Clausen* serverede en pragtfuld historie om en mand, der lagde et tæppe på gulvet for en gammel dame. Pludselig opdagede han en lille rund forhøjning på det ellers glatte tæppe. Hurtigt tog han sin hammer og jævnedes ud, han troede, at han havde glemte sine cigaretter, men blev let forfærdet, da den gamle dame spurgte: »De har vel ikke set min undulat?« Cigaretterne lå ude i hans bil! *Brincker* bragte hilsen fra »*Nimmerlai*« : Hans *N. Hansen* (r.'05) fra *Omaha, Nebraska*, der sammen med sit kontingent lod følge det sædvanlige beløb til »en kage på fod«. Vi glædede os og sendte ham en hilsen. *Kindt* håbede, at alle udlandsorbanere ville traktere med den ædle drik. *Brincker* belyste yderligere *Jørgen »minister«*: En kat var til stor plage på gymnasiebygningen, hvorfor *Hoff* generøst udlovede en tokrone til den, der bragte ham kattens afsjælede legeme. *Jørgen* tog affære og erholdt tokronen. Derpå forfulgte *Slagers* succes'en, idet han fra skraldebøtten bemægtigede sig katten, som han præsenterede for *Hoff*. »Har du selv dræbt den?« »Ja«. Atter en tokrone, men så tilføjede *Hoff*: »Nu kan du sige til dine kammerater, at jeg ikke vil se den kat mere!« *Schjærff* supplerede med en anden historie om en undulat. En mand havde mistet denne fugl, hvorfor en ven udbrød: »Må jeg undulere!« Og om minister *Ole Hansen* fortalte han, at en mand ville tale med ham. *Ole Hansens* karl råbte da: »Der er én, der vil tale med *din* excellence«. Takkede til slut, fordi man denne gang havde givet stof til et fyldigt referat.

Så sluttede det muntre møde, og vises næste gang torsdag den 1. april kl. 12.

P. Sch.

Regnskaber for 1964

Soransk Samfund Driftsregnskab

fra 1. januar til 31. december 1964.

Indtægter:

Kontingent:

Indgæet for 1964 23.674,82
Restancer for 1964 3.125,78

26.800,60

÷ afskrevne restancer vedr.
1959-1963 225,50

26.575,10

Indvundne renter 355,41

Salg af 21 stk. bøger

»Academia Sorana« 525,00

÷ lagerværdi heraf.. 315,00

afg. af solgte bøger 42,00

357,00

168,00

Salg af bogen »Frederik den V's rejse« .. 45,00

Salg af diverse Sorana litteratur 415,00

Diverse indtægter:

Tilskud fra jubilæumsfonden
for 1962 og 1963 815,59

Tilbageført tilskud til rusfest
i Jydsk afdeling 300,00

Tilbageført restsaldo vedr.
kontingentref. 1961-63, jydsk
afdeling 519,16

1.634,75

29.193,26

Udgifter:

Årsfest 6.595,09

÷ indgæet fra deltagere 3.858,75

2.736,34

Sammenkomster og møder iøvrigt 1.006,34

Soranerbladet:

Tilskud 11.770,06

Redaktionshonorarer 1.800,00

Udlæg 711,00

14.281,06

Arsskriftet 252,70

Papir, tryksager, kontorartikler m. v. .. 739,30

Porto 598,06

Telefon 354,30

Medhjælp 261,25

Blomster, kranse, lykønskninger m. v. .. 790,05

Udgifter ved arkiv 155,08

Revisionshonorar 1964 600,00

Tilskud til Understøttelsesfonden 500,00

Tilskud til Støttefonden for gl. Soraneres
efterladte 100,00

Tilskud til »Fraternitas Sorana« 100,00

Tilskud til Kunstmuseet i Sorø 400,00

Tilskud til Soranske Sportsrejser 200,00

Boggaver til translokationen på

Akademiet 265,00

Cricket-præmier 126,05

Diverse gaver 45,00

Kontingent til Dansk Samvirke 35,00

Optagelse i Kraks Vejviser 112,00

Kontingentrefusion til fynsk afdeling for
1964 245,00

Tilskud til årsfest, jydsk afd. for 1964 500,00

Køb af diverse Sorana-litteratur 380,00

Overskud 4.410,57

29.193,26

Status pr. 1. januar 1965

Aktiver:

Kassebeholdning 474,98

Checkkonto, Bondestandens Sparekasse.. 324,95

Sparekassebog nr. 16.426,
Bondestandens Sparekasse 2.065,14

Sparekassebog nr. 22.662,
Bondestandens Sparekasse 4.015,38

Postgirokonto nr. 1710 1.939,88

Obligationsbeholdning 2.000 kr. 5% Ny
jydske Landhypotekf., 12. afd., kurs 69 1.380,00

Særlig obligationsbeholdning »1913 reali-
ster« 10.000 kr., 7% Østifternes Kreditt.
18. serie, nom. 10.000,00

Kontingentrestancer:

for 1961 18,00

for 1962 220,00

for 1963 760,71

for 1964 3.125,78

4.124,49

Restancer vedr. årsfest 210,00

Beholdning af »Academia Sorana« 3.015,00

27.549,82

Passiver:

Forudbetalt kontingent 443,26

Skyldigt udlæg vedr. »Soranerbladet« .. 301,00

Skyldigt til fynsk afdeling,
kontingentrefusion 1964 245,00

Skyldigt afgift vedr. »Academia Sorana«
(heraf kr. 68,00 vedr. 1962 og 1963) .. 110,00

Skyldigt til Understøttelsesfonden for 1964 500,00

Skyldigt til Støttefonden for gl. soraneres
efterladte for 1964 100,00

Formue:

Saldo 1/1 1964 21.334,99

+ renter af særlig obligations-
beholdning pr. 1/7 1964 350,00

overskud for 1964 4.410,57

26.095,56

÷ kursregulering af obliga-
tionsbeholdning 245,00

25.850,56

27.549,82

København i januar 1965

B. Husted-Andersen

Ovenstående regnskab har jeg revideret og fundet i overensstemmelse med samfundets bøger og bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret. Tilgodehavende andel fra Jubilæumsfonden for 1964 er ikke medtaget i regnskabet.

København, den 26. januar 1965.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

Soransk Samfunds Understøttelsesfond
Regnskab for 1964

Overført fra 1963:		
Bankbeholdning ..	1.258,35	
Tilgode hos		
Jubilæumsfonden	1.131,19	
		2.389,54
Skyldig dir. Svend Clausen		111,07
Tilskud for 1964:		
Soransk Samfund..	500,00	
Jubilæumsfonden..	824,28	
		1.324,28
Renter af obligationer		2.685,11
Afdrag på lån		5.500,00
Udbetalte lån		8.550,00
Gebyrer og assistance m. m.		158,20
Overført til 1965:		
Bankbeholdning ...	1.555,38	
Tilgode hos		
Jubilæumsfonden ..	824,28	
Tilgode hos		
Soransk Samfund	500,00	
		2.879,66
Tilgode hos dir. Sv. Clausen		200,00
		11.898,93
		11.898,93

Formue pr. 31/ 12 1964:

Obligationer, nom. værdi	58.200,00
Debitorer, saldo pr. 1/1 1964 ..	69.507,62
+ tilgang i 1964	8.550,00
	78.057,62
÷ afgang i 1964	5.500
	72.557,62
Bankbeholdning	1.555,38
Jubilæumsfonden	824,28
Soransk Samfund	500,00
Direktør Svend Clausen	200,00
	133.837,28

Svend Clausen

De gamle Soraneres jubilæumsfond
1964

Overført beholdning	3.107,92
Renteindtægt	1.686,56
Depotgebyr	38,00
Købt obl. Ø. Kreditf. 16.1 3 1/2%	698,30
Understøttelsesfonden	1.131,19

Soransk Samfund	815,59
Købt obl. Ø. Kreditf. 16.1 3 1/2%	70,92
At overføre	2.040,48
	4.794,48
	4.794,48

Formue pr. 1/1 1965

Obligationsbeholdning		
nom. værdi	39.100,00	
Bankbeholdning	2.040,48	
Soransk Samfund		412,14
Understøttelsesfonden		824,28
Til obligationskøb		412,14
Formue pr. 1/1 1965	39.491,92	
	41.140,48	41.140,48

Svend Clausen

Støttefonden for de gamle soraneres efterladte
1964

Overført beholdning	626,84
Renteindtægter	686,00
Udtrukket obligation	100,00
Depotgebyr	17,20
Fornylse af lotterisedler	78,85
Legat	700,00
Køb af obligation	88,50
At overføre	528,29
	1.412,84
	1.412,84

Formue pr. 31/12 1964

Obligation nom. værdi	17.200,00
Bankbeholdning	528,29
Præmieobligation	50,00
	17.778,29

Svend Clausen

Handelsskoleejer Valdemar Petersens legat
1964

Overført beholdning	693,29
Renteindtægt	647,00
Depotgebyr	16,30
At overføre	1.323,99
	1.340,29
	1.340,29

Formue pr. 1/1 1965

Obligationsbeholdning nom. værdi	16.300,00
Bankbeholdning	1.323,99
	17.623,99

Svend Clausen

Mølleejer Frederik Jørgensen og hustrus mindelegat
1964

Overført beholdning	251,91
Renteindtægt	253,17
Depotgebyr	5,00
Legat	250,00
At overføre	250,08
	505,08
	505,08

Formue pr. 1/1 1965

Obligationsbeholdning nom. værdi	5.000,00	
Bankbeholdning	250,08	
			<u>5.250,08</u>

Svend Clausen

**Forstkandidat Hoff-Hansens legat
1964**

Overført beholdning	332,67	
Renteindtægt	682,00	
Depotgebyr		12,40
Legat	366,00	
At overføre	336,27	
		<u>1.014,67</u>	<u>1.014,67</u>

Formue pr. 1/1 1965:

Obligationsbeholdning nom. værdi	12.400,00	
Bankbeholdning	336,27	
			<u>12.736,27</u>

Svend Clausen

Soranerbladets driftsregnskab for året 1964

Indtægt:			
Tilskud fra Soransk Samfund	11.770,06	
Tilskud fra Bladfonden:			
Renter af obligationer			
÷ depotgebyr	2.211,30	
Kursavance ved udtrækning	106,16	
		<u>2.317,46</u>	
Renter af girobeholdning	5,56	
Annonceindtægt	9.128,00	
		<u>23.221,08</u>	
Udgift:			
Trykning af Soranerbladet, incl. clichéer, fotos m. v.	13.900,94	
Avispostkontoret og anden porto	3.109,68	
Administrationsudgifter	206,86	
Honorarer	300,00	
Afskrevne annoncedebitorer	48,00	
Overskud	5.655,60	
		<u>23.221,08</u>	

Soranerbladets status pr. 31/12 1964

Aktiver:			
Postgirobeholdning	4.182,38	
Annoncedebitorer	1.288,00	
		<u>5.470,38</u>	
Passiver:			
Skyldig avisporto	736,74	
Skyldig for trykning af bladet	14,00	
Forudbetalte annoncer	189,00	
Formue:			
Overskud iflg. driftsregnskab	5.655,60	
÷ formueundersk pr. 1/1 1964	1.124,96	
		<u>4.530,64</u>	
		<u>5.470,38</u>	

C. C. Hoffgaard

Ovenstående regnskab har jeg revideret og fundet overensstemmende med kassebog og bilag.
København, den 26. januar 1965.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

Bladfondens driftsregnskab for året 1964

Indtægt:			
Renter af obligationer	2.267,50	
Udtrækning af			
Østifternes Kreditforening			
15/3 serie, 7%,	1.000,00	
		<u>3.267,50</u>	
Udgift:			
Køb af:			
Østifternes Kreditforening			
15/3 serie, 7%, nom. 1.000 kr.	893,84	
Tilskud til Soranerbladet	2.317,46	
Depotgebyr	56,20	
		<u>3.267,50</u>	

Formue pr. 31/12 1964

Beholdning af obligationer pr. 1/1 1964	51.300,00	
+ køb af obligationer	1.000,00	
÷ udtrækning af obligationer	1.000,00	
		<u>0,00</u>	
		<u>51.300,00</u>	

11.300 kr. Østift. Kreditf. 16/1 serie 3 1/2 %	11.300,00
1.000 kr. Østift. Kreditf. 11. serie 4 %	1.000,00
15.600 kr. Østift. Kreditf. 14. serie 4 %	15.600,00
1.000 kr. Østift. Kreditf. 16/1 serie 4 %	1.000,00
1.000 kr. Østift. Kreditf. 13. serie 4 1/2 %	1.000,00
3.500 kr. Østift. Kreditf. 16/1 serie 4 1/2 %	3.500,00
1.000 kr. Østift. Kreditf. 15/2 serie 5 %	1.000,00
2.000 kr. Østift. Kreditf. 16/2 serie 5 %	2.000,00
1.000 kr. Østift. Kreditf. 15/3 serie 6 1/2 %	1.000,00
3.300 kr. Østift. Kreditf. 16/3 serie 6 1/2 %	3.300,00
1.000 kr. Østift. Kreditf. 15/3 serie 7 %	1.000,00
2.000 kr. Sdr.j. Kreditf. 7. serie 4 %	2.000,00
5.200 kr. Kom. Kreditf. 11. serie 5 %	5.200,00
100 kr. Indus. Kreditf. 3. serie 5 %	100,00
2.200 kr. Husej. Kreditkasse 1991 5 1/2 %	2.200,00
50 kr. Præmieobligationer 1954	50,00
50 kr. Præmieobligationer 1959	50,00
	<u>51.300,00</u>

C. Hoffgaard

Ovenstående regnskab har jeg revideret og fundet overensstemmende med fondens kassebog og bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret.
København, den 26. januar 1965.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

Thorvald August Brown Jørgensen

En soraner på en udsat post

Af Osvald Due

I årene 1850—1864 blev sprogstyret i hertugdømmet Slesvig præget af departementschef i det slesvigske ministerium, soraneren *Th. A. Regenburg*.¹ I sit virke støttedes han af en talrig kreds af embedsmænd, af hvilke mange var udgået fra Sorø. Disse soranere holdt sammen; de følte, at de var af samme rod. Sorø havde sat sit uudslettelige præg på dem. Det var i en særlig grad deres historielærer, *Caspar Frederik Wegener*², der gjorde sig gældende.

Wegener gav gennem sin undervisning og sin personlighed sine elever et dansk sind. Når lejlighed gaves, henvendte han sine tilhøreres opmærksomhed på forholdene i hertugdømmet Slesvig. Han gav sine elever en særlig forståelse af det omstridte lands skæbne og problemer. Wegener lagde grunden til, at hans elever i stort tal blev så nidkære embedsmænd i Slesvig og Regenburgs hengivne og loyale medhjælpere i sprogsagen.

I det følgende skal en af disse soranere omtales. Det er *August Jørgensen*, der fødtes i Odense den 6. marts 1825. Han blev adopteret af adjunkt v. Odense Katedralskole Jørgen Vilhelm Jørgensen og dennes hustru. Faderen fik præsteembede i Nykøbing Sj. efter at have giftet sig anden gang. Herfra sendtes Aug. Jørgensen til Sorø, hvor han blev student 1842 og cand. phil. ved den akademiske læreanstalt i

Sorø 1844. Cand. jur. blev han 1851 og ansattes som auditor ved arméen 1852. I 1856 absolverede han den særlige juridiske eksamen ved appellationsretten i Flensborg. Det var en forudsætning, at denne prøve var bestået af den, der ville søge embede i hertugdømmerne. Men før Jørgensen fra auditorstillingen gik over i civiletaten, benyttede han tiden i Rendsborg, hvor han havde station, til flittigt studium af højtysk og plattysk, ligesom han gennemførte et regelret studium af de discipliner, der krævedes til en fuldstændig slesvigsk embedseksamen, den han som nævnt absolverede i 1856.

Nu stod han rustet til overtagelse af embedet som politimester i Slesvig by. Udnævnelsen fandt sted umiddelbart efter bestået eksamen. Tillige udnævntes han til auktionarius og kgl. rådmænd. I 1860 forflyttedes den hidtilværende borgmester, *Leisner*³, til Egernførde. Samarbejdet med Leisner var aldrig godt. Det blev ganske enkelt nødvendigt at afbryde det. Jørgensen afløste Leisner. Embederne som politimester, auktionarius og borgmester blev derved varetaget af Jørgensen.

Om sin skole- og studietid på Sorø Akademi fortæller Jørgensen, at han gennem sin historielærer C. Fr. Wegener havde modtaget en energisk tro på sit fædrelands ret og pligt til at værges sin nationalitet og statsretlige stilling til hertugdømmet Slesvig. Udgangspunktet i denne henseende var begivenhederne i 1721. I århundreder forud var et dansk styre af Slesvig blevet forsvundet. Det nyttede kun lidt, at det vel erkendtes, at Slesvig var en del af Dan-

niarks rige, når landet ikke blev styret på dansk som kongeriget. Det afgørende ord, når det gjaldt hertugdømmets styrelse, havde det tyske kancelli, der gennem tysktalende og tysksindede embedsmænd styrede landet på tysk. Når Wegener i sin gennemgang af historien var nået frem til 1721⁴, følte hans elever den ganske særlige varme, med hvilken deres beundrede lærer omtalte de begivenheder, der da måtte blive og blev skæbnesvangre for Slesvig og Danmark.

(Fortsættes).

Noter

1. **Theodor August Jes Regenburg** f. 20.-4.-1815 i Abenrå som søn af sognepræst (andenpræst) Jacob Regenburg og Anna-Theodora Barbara f. Wetsche. Cand. phil. ved den akademiske læreanstalt i Sorø. 21.-4.-1841 cand. jur., 1850 fungerende departementschef i ministeriet for Slesvig, 13.-2.-1852 departementschef for 3. departement, 2.-12.-1859 direktør for ministeriet, 1.-4.-1870 stiftamtmand over Århus stift og amtmand over Århus amt, 2.-7.-1871 direktør for Horsens straffeanstalt, 5.-7.-1879 dr. phil. hon. causa. Død 27.-6.-1895 i København.
2. **Caspar Frederik Wegener** f. 13.-12.-1802 i Guldbjerg som søn af sognepræst Hans Christian W. og Matthie Kirstine f. Kellinghusen. 6.-5.-1826 adjunkt ved Sorø Akademis Skole, 1.-4.-1837 lektor i historie og geografi samt statistik ved Sorø Akademi, 1847 kgl. historio- graf, 1848 geheimearkivar. Død 9.-5.-1893.
3. **Christoffer Leisner** (1813-68) f. i Haderslev, cand. jur. (Kiel) 1839, borgmester i Slesvig by, fra 1860 i Egerfnørde.
4. I »Illustreret Tidende« 3. b. 1861-1862 skriver Fr. Hammerich om Wegeners 11 lykkeligste år i hans liv. Om hans historieundervisning skriver Hammerich: »Det har gjort et uforglemmeligt indtryk på en af dem, (Wegener gjorde tit eleverne og studenterne opmærksom på forholdene i Sønderjylland), der dengang gik i øverste klasse, at høre Wegener, der talte om Fr. IV, på en gang hæve sin stemme og råbe: »Han lod sig hyldes secundum tenorem legis regie. Hører I det, glem det så aldrig!« Og idet han råbte det, funkede hans øjne, og han smedede tobaksdåsen mod katederet. Sådanne indtryk skyldes det, at mangen søraner hører til vore nidkæreste embedsmænd i Sønderjylland.«

Dødsfald

Pastor emer. R. M. Huusom

* 13. januar 1876 — † 7. februar 1965

En af Københavns gamle, fine sognepræster, R. M. Huusom, er død, 89 år. Han var født i Svendborg 1876, søn af skibsreder H., blev student fra Sorø 1895, cand. theol. 1901, var kateket 1905-09 ved Holmens kirke, hvor han havde et nært samarbejde med provst H. M. Fenger, som fik megen betydning for ham. 1909 blev han præst i Værløse, og 1920 residerende kapellan ved Sions Kirke på Østerbro i København, hvor han i det store sogn fik en betydningsfuld opgave: at arbejde for sogneudskillelse og opførelse af en ny kirke. Det kostede meget slid og mange forhandlinger, og der var vanskeligheder at overvinde af særlig art, før han oplevede den glæde at se den nye kirke, som han havde arbejdet og ofret så meget for, blive indviet: Kildevælds Kirke, hvor han blev sognepræst 1930 og virkede, indtil han blev 70 og tog afsked 1946. Senere virkede han som medhjælper i Sct. Matthæus sogn på Vesterbro, hvor han fik mange venner. Brat blev hans påskønnede tjeneste her afbrudt, da han faldt i glat vinterføre og kom til skade, så han derefter næsten ikke kunne gå. Det tog på hans ellers så lyse humør, for han ville gerne virke og var en ualmindelig flittig præst.

Pastor Huusom hørte til de stille i landet, yndede ikke meget den ydre fremtræden, men han var en tro tjener, hvor han blev sat. Han hørte til Kirkeligt Centrum, havde sine egne meninger, var af den gamle skole, præget af dyb kærlighed til kirken, til fædrelandet, til sin slægt og til de gamle traditioner, som han værnede med rørende omhu. Sammen med sin gode hustru, f. Vermehren, byggede han et ualmindeligt smukt hjem, og der, på Østerbrogade, samlede han gerne sine mange venner, der nød hans vid og festlige sange. Han var en ægte Hostrupsk stu-

dent, både i tale og sang, i vennernes kreds. Efter sin afsked flyttede han til en mindre lejlighed, og sygdom blev ham en byrde, så døden kom som en befrielse. Han vil blive mindet med megen tak og kærlighed af sine mange venner.

P. N.

Bibliotekar Margrethe Gram

* 2. februar 1901 — † 18. februar 1965

Kommunebibliotekar Margrethe Gram, Birkerød, døde på Usserød sygehus den 18. februar. I de sidste par år havde hun kæmpet med en streng sygdom, dog kunne hun i perioder passe sit arbejde. For nogle måneder siden blev hun indlagt på Usserød Sygehus, og døden indtraf en uge efter at hun havde fået bevilget sin afskedsbegæring fra 1. maj.

Vi bringer hovedpunkterne i den fint forstående karakteristik i »Frederiksborg Amts Avis« den 19. februar.

Med Margrethe Gram er et sjældent menneske og en stor personlighed gået bort. Hun var født på Koldemosegård i Lynge ved Sorø, hvor faderen var plan-teavlskonsulent. Efter studentereksamen fra Sorø Akademi 1921 var hun i nogle år ansat ved Akademiets bibliotek. Senere blev hun volontør ved biblioteket i Gentofte og fra 1926 bibliotekar i Stege.

Den 1. marts 1935 blev Margrethe Gram bibliotekar i Birkerød, og i de 30 år, hun virkede her, byggede hun hele det kommunale biblioteksvæsen op. 1957 fik man det moderne bibliotek ved Bistrupvej.

Margrethe Gram var et elskeligt og godt menneske og meget begavet. Hun var uselvisk, og det var hende egentlig meget imod nogensinde at træde offentligt frem. Men hun gav sin arbejdskraft og gode vilje til mange opgaver og var hjælpsom, som kun få mennesker er det. Hun var enestående til i det stille at besøge syge mennesker, og hun støttede flere unge kunstnere. Trods det store arbejdspress, som kom over biblioteket i de sidste år på Bistrupvej, blev man altid hos Margrethe Gram mødt med et venligt smil og den største hjælpsomhed. I foreningslivet virkede hun også gennem sin stilfærdighed, og hun sås ofte ved møderne.

Margrethe Gram var en stor naturelsker, og i en lille kolonihave ved Skovvej i Ll. Bistruphegn havde hun et fristed, når hun ikke beskæftigede sig med bøger og mennesker. Hun var morgenmenneske og var ofte i sin have længe før Birkerød var på benene.

Den afdødes broder er kgl. skovrider Alfr. Gram, Hørsholm (s. '15).

Generalforsamling

Soransk Samfunds ordinære generalforsamling afholdes

tirsdag den 27. april 1965 kl. 19,30

i Håndværkerforeningen, Dronningens Tværgade nr. 2.

Dagsorden:

1. Formandens beretning for 1964.
2. Forelæggelse af Soransk Samfunds regnskab for 1964 samt budgetforslag for 1965.
3. Forelæggelse af regnskaberne for 1964 for fonds og legater.
4. Forelæggelse af regnskab for 1964 for »De 200 raske gamle soraneres stipendium«.
5. Forelæggelse af regnskaber for 1964 for Soranerbladet og Soranerbladets fond.
6. Valg af medlemmer til bestyrelsen: Efter tur afgår Bjørnstad, Helweg, Husted-Andersen, Kann Rasmussen og Marquard, der alle er villige til at modtage genvalg. Uden for tur afgår Soraner-Bladets hidtidige administrator C. C. Hoffgaard. Bestyrelsen foreslår i stedet for ham at vælge bladets nye administrator N. E. Løgstrup.
7. Valg af revisor.
8. Eventuelt.

Fhv. landsdommer H. H. Holm

* 25. juli 1884 — † 9. marts 1965

Efter nogle års skolegang blev nu afdøde landsdommer Holm i 1902 student fra Sorø Akademis lærde skole og i 1908 juridisk kandidat med så smukt et resultat, at han allerede i 1910 blev ansat i Justitsministeriet, hvor han arbejdede til 1920. I henved 20 år fik han sit virke som statsadvokat i Sønderborg, først for søndre landsretskreds til dens ophævelse i 1927, derefter for vestre landsretskreds' 3. statsadvokatur, til han i 1939 udnævntes til dommer i Østre landsret.

Særligt de første overgangsåre efter genforeningen må have været særdeles lærerige og interessante.

Med sin solide viden og sine gode menneskelige egenskaber gjorde han sig hurtigt gældende i landsrettens store dommerkollegium, og ved rettens udvidelse i 1946 blev han beskikket til formand for rettens 1. afdeling, hvortil han med sit indgående kendskab til strafferechtsplejen var særligt egnet, idet alle københavnske nævningesager og domsmændssager i straf—ankesager hører ind under denne. Et stort antal »celebre« straffesager udspilles jo i København.

Ikke blot det juridisk faglige havde Holms interesse, han var således, støttet af en fortrinlig hukommelse, en ivrig dyrker særligt af engelsk historie og litteratur.

I 1954 faldt han for aldersgrænsen, og med ham er en dygtig jurist gået bort.

N. V. Boeg.

Jeg vil gerne købe et eksemplar af værket »Sorane i Tidsrummet 1900—1940«. Hvis en gammel Soraner skulle være villig til at afhænde sit eksemplar, vil jeg være taknemmelig for en henvendelse.

*A. Kann Rasmussen,
Falkoner Allé 7, Kbh. F.
Telf. FA 1191*

Det var dengang . . .

(for 25 år siden):

SORANERBLADET's martsnummer 1940 har bl.a. to artikler, det kunne være interessant at drage frem på ny nu 25 år efter. Den første er af arkitekt *Tyge Hvass*, som efterlyser en samlet plan for soranske byggeforetagender med udgangspunkt i det foreslåede kunstmuseum. Han skriver f. eks.:

»Sorø Akademi er en af Landets rigeste Skoler og Landets største Kostskole, men faar man rigtig indtryk af det, naar man opdager alle de Mangler, der i Virkeligheden er? Har man fulgt de senere Aars Skolebyggeri Landet over, synes man jo nok, Sorø har staaet noget i Stampe . . . Biblioteket, der rummer en af Landets rigeste Samlinger, er installeret i et meget brandfarligt Rum. Dette burde brandsikres og kunde samtidig bygges sammen med Klosterporten . . . Og han slutter: Krigen holder ogsaa op engang, og en skønne Dag vil Bilerne snurre igen og alt vil faa Fart og Liv. Sorø vil ogsaa med Tiden vokse sig større, og saa vil man opdage, at den er helt gal med Indkørslen til Byen i Knækket fra Boldhusgade til Realgade ved Klosterporten. Den lille Sanering, der skal til for at faa det farlige Knæk i Orden, burde tages med i Overvejelserne ved en Planudarbejdelse og med det samme klare den Rutebilstation, som før eller senere maa komme ved Torvet. Soransk Samfund kan jo ikke gøre noget ved alt dette, men Samfundeti kan maaske være medvirkende til, at en Del af disse Spørgsmål bliver løst.«

En Del er løst eller under løsning, men der er stadig inspiration at hente for interesserede byplanlæggere af idag. 4 sider længere fremme læser man om »En ikke-soransk Bog om Soranere«, som Samfundet fralægger sig ethvert Ansvar for; den udkom alligevel året efter, over 500 sider stor: »Sorane i

Tidsrummet 1900—1940«, startende med både billeder og fyldige oplysninger om to dommere, T. E. K. Berthing og N. V. Boeg — og flere bestyrelsesmedlemmer følger efter.

Men der står en interessant tilføjelse i bladet for 25 år siden: »Vi vil gerne benytte Lejligheden til at meddele, at Soransk Samfunds Bestyrelse gennem mange Aar har arbejdet og stadig arbejder paa en fuldstændig Soranerbiografi, som det er Hensigten at lade trykke i Hæfter til samtlige Soransk Samfunds Medlemmer.« Punktum!

Jeg tror stadig der arbejdes. Men hvor har vi den gammelsoraner, der har lyst og evner, men først og fremmest tid til at tage sig denne vigtige og værdifulde opgave på? Han (eller hun?) vil blive modtaget med åbne arme — tiden er inde!

E.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i april:

1. Lektor *Carsten Otto Volqvartz* (f. 1905), Svendborg Statsgymnasium, Svendborg.
1. Civilingeniør *Erik Vagn Jensen* (f. 1915), Midtland, Neder Randlev.
2. Kontorassistent *Viggo Schæffer* (f. 1885), Vindegade 41, Odense.
3. *Henning Albert Møller Nielsen* (f. 1900), på Sorø 1911—15.
4. Provst *Hans Peter Waage Beck* (f. 1900), Skagen.
6. Cand. jur., pens. premierløjtn. *Knud Vald. Palslev* (f. 1890), Moltkesvej 32, st., København F.
6. Frk. *Astrid Isidora Andersen* (f. 1900), s.'18. Sidst kendte adresse: Frederikssund.
6. Landsretssagfører *Erik Bendt Christoffersen* (f. 1905), Sdr. Voldgade 1, Fredericia.

7. *Julius Tolderlund* (f. 1880), Almirante Brown, 2873, Temperley, F. S. Roca, Argentina.
7. Ingeniør *C. C. Nyebro* (f. 1915), Danmarksgade 2, Vojens.
11. Læge *Terkild Vinding* (f. 1915). Siden 1958 i Amerika.
15. Pastor emer. *Karl Louis Henrik Jespersen* (f. 1880), Vesterprisvej, Tisvilde.
15. Tobaks- og vinhandl. *Alfred Bendtsen* (f. 1900), H. C. Ørstedesvej 23, København V.
15. Forvalter *Tage Perch-Nielsen* (f. 1905), Mariehøjvej 3, Holte.
16. Civilingeniør *Ove Nyquist Arup* (f. 1895), 6, Fitzroy Park, Highgate, London N 6.
20. Grosserer *Sven Aage Borchorst* (f. 1900), Frederiksberg Allé 50 mezz., København V.
21. *Jens Chr. Peter Nielsen* (f. 1900), på Sorø 1911—13.
23. *Lars Peter Christensen* (f. 1890), på Sorø 1902—06.
23. Civilingeniør *Viggo Niels Harald Joachim Kähler* (f. 1905), Halskovvej 72, Korsør.
24. Tømmerhandler, konsul *Thyco Andreas Meding* (f. 1890), Østergade 26, Næstved.
24. *Poul Benedikt Hauch Fenger* (f. 1915), m.'30. I udlandet?
27. *Vilh. Alfred Bull* (f. 1880), på Sorø 1894—96. Muligvis i USA.
28. Politiassistent *Jens Baggesen* (f. 1915), Sirgræsvej 38, Kastrup.
30. Proprietær *Harald Erling Pedersen* (f. 1905), Viskingegaard pr. Værsløv.

*

Lektor *Balslev* og adjunkt *Pilegaard*, Sorø Akademis skole, er blandt 20 historielærere, der i den sidste uge efter invitation af Atlant-sammenslutningen har aflagt et studiebesøg hos NATO i Paris. Foruden NATO-hovedkvarteret besøgte man OECD.

(»Dagbladet«, 6. marts).

Universitetslektor, cand. jur. *Mogens Koktvedgaard* (s. '52) forsvarede den 9. februar en afhandling for den juridiske doktorgrad. Den hedder »Immaterielretspositioner« og belyser forfatterret, kunstnerret, mønsterret, varemærke og personlig navneret. Ved siden af kritik fremhævede opponenterne, at præses viste meget store evner, original tankegang og akademisk talent.

*

Stud. mag. *Kai Hørby* (s. '54) erhvervede den 26. februar ved en blændende forelæsnings om »Cisterciensernes etablering og placering i det danske samfund i de første hundrede år« magistergraden i historie.

*

Fra 1. september 1965 oprettes et færøsk akademi til videnskabelig forskning og højere undervisning. Forslag herom er udarbejdet af landsstyret, »Academia Færoensis« skal ledes af et akademiråd på fem medlemmer, og professor i færøsk ved Københavns universitet, dr. phil. *Chr. Matras* (s. '20) skal knyttes dertil som professor og daglig leder. Dette betyder, at professoren må forlade universitetet i København.

*

Skuespilleren *Henrik Bentzon* (s. '13), der den 5. maj fylder 70, har besluttet sig til allerede nu at skænke sin store, idylliske ejendom i Ordrup til en selvejende institution. Bentzon vil dog bebo villaen så længe han lever, og bygningen med tilhørende have vil derefter blive stillet til disposition som æresbolig for en scenisk kunstner.

*

Maleren og radereren *C. V. Stubbe-Teglbjærg* (r. '10) afholdt i tiden 13. februar—5. marts hos Bach, Gl. Strand, en udstilling af malerier, akvareller og røpenstegninger. Man havde her lejlighed til på ny at glæde sig over kunstnerens fine naturfølelse; en god repræsentant for dansk kunst, indtrængende og talende til beskueren.

Gymnasieforeningen »Baldur«:

Den 30. januar holdt foreningen et muntert bal, hvortil lærerne med fruer var indbudt. Det fandt sted i Grønne Sal. Ved 21-tiden nød man i spisesalen smørrebrød med rødvin; en festsang om den alt for sparsomme vin satte yderligere stemningen op. Præsidenten Gorm Gabrielsen talte på rim, en elev hylkede damerne, og rektor Østergaard takkede for det gode arrangement og for foreningens hidtidige arbejde. Festen sluttede kl. 1.

Den 4. februar talte højesteretssagfører Gustaf Bengtsson om »Hvad er intelligens, og hvorledes måler man den?« Det ejendommelige for intelligensen er, at man i helt nye situationer kan mobilisere en tilfredsstillende kombinationsevne, som kan udnytte erfaringsmaterialet til opnåelse af et givet mål. Man har forskellige metoder til bestemmelse af intelligenskvotienten, Q : intelligensalderen divideret med levealderen.

Dr. phil. Otto Norns foredrag den 24. februar »En søjle-odyssé« fastslog, at de fleste af de søjleskifter, der anvendes i de store kirkebyggerier i det 12. århundrede, i virkeligheden stammer fra antikke bygningsværker; et fremhævet bånd på overgangen mellem søjleskift og kapital er nemlig udpræget antikt, ikke middelalderligt. Foredragsholderen kunne dog ikke bevise denne påstand, men man ved, at der er foregået en livlig transport af klassiske søjler, hvorfor søjlerne på Sorø kirkegaard meget vel kan have stået i en romersk basilika eller therme.

*

Sport:

I kostskolernes håndboldturnering kæmpede Herlufsholm og Sorø Akademi i den ny Herlufsholm-hal. Realholdene: 10—9 til Herlufsholm (ret vagt spil), B-holdet var mere livligt: 11—2 til Sorø. A-holdet 31—16 til Sorø.

Den 15. februar spillede Sorø Akademi tre håndboldhold deres andet sæt

kampe mod Herlufsholm, denne gang i Sorø. I mellemkolekampen vandt Herlufsholm 11—6. Soranernes B-hold blev en skuffelse, man havde ventet en sejr, men resultatet blev 8—8. I skoleholdskampen gik det lidt bedre, her vandt soranerne med 28—20.

Den 22. februar kæmpedes mod Stenhus; her gik det også dårligt, idet Sorø tabte alle tre kampe. Mellemkoleholdets kamp endte med 13—10 til modstanderen. B-holdet 11—8 til Stenhus, A-holdet 22—17 til Stenhus.

Den 13. marts var der håndboldkamp mellem Akademiets hold og gamle soranere. Sidste år sejrede Akademiet, i år blev det omvendt. Kampen endte 22—20 til de gl. soranere, der imponerede ved deres kondition og i løbet af første halvleg gennemførte føringen. I anden halvleg gik det noget bedre for akademisterne, hvorfor de gl. soraneres føring reduceredes til to mål ved kampens slutning.

Sorø Akademi har kvalificeret sig til danmarksmesterskaberne i holdgymnastik for gymnasieskoler ved at vinde en holdkamp over Sct. Jørgens gymnasium i København med 31,26 points mod 29,00. Sorø Akademi var sjællandsmester, drengene fra Sct. Jørgen københavns mestre.

Der blev kæmpet i fire discipliner, og de blev alle vundet af soranerne. Kampen fandt sted i Sorø, og i de par timer, den varede, blev der vist en række meget flotte og meget vanskelige øvelser, ikke mindst på rulle måtte.

Soranerne skal nu i finalen møde Viborg gymnasium og det bliver et meget spændende opgør mellem landets to førende gymnastikskoler, Sorø og Viborg.

*

Festligt »blebal« den 20. februar:

Det traditionelle »blebal« på Sorø Akademi skole fik et festligt forløb. Eleverne i realklasserne mødte på skolen kl. 19 med deres damer, og da alle drenge og piger var samlet i Gule Sal,

var der indmarch til festsalen, hvor ballet snart var i fuld gang med en række klassiske danse, bl. a. lanciers. Senere på aftenen overtog en kvartet, bestående af elever fra 1. og 2. real podiet for at spille op til pop, og at de ungdommelige par syntes om dette indslag, nævnes kun for fuldstændighedens skyld. I en pause blev der serveret kakao i spisesalen, og rektor Arne Østergård talte til festdeltagerne.

*

Det kan man også i en boghandel:

En boghandler i Singapore har fundet frem til følgende grunde til, at folk besøger en boghandel:

Fordi det regner.

De er kommet for tidligt til en aftale.

De vil gerne have, at andre tror, at de er intellektuelle.

Fordi man dér kan finde bøger med billeder af nøgne damer i.

Fordi de er forelskede i ekspeditricen.

Fordi de vil købe en bog.

*

Legat:

For en del af K. K. Steinckes efterladte formue er oprettet et legat, der bærer navnet »Forhenværende social- og justitsminister K. K. Steinckes Mindelegat«. Legatet er på 100.000 kr. Det skal uddeles i portioner på ikke under 5.000 og ikke over 12.000 kr. Ingen kan søge om tildeling, men det er tiltænkt »danskere, som efter en grundlæggende uddannelse ønsker at videreudanne sig i samfundets tjeneste, særlig ved studier i udlandet inden for det sociale arbejde«.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Helgolandsgade 13, København V. Direktør N. E. Løgstrup, Hilda 337.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

– anset og velset

Se det hos de førende tapet- og farvehandlere
landet over

Tlf. 4 – 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

Advokat

HARALD QVIST

Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25
C. 3264 – MI. 3364

Lrs. G. Tage Niensens øff.

Sorø Akademis I. Skovdistrikt

Har De kakkelovnen, har vi brændet

Telefon 125

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

NORDISK KONSULTATION A/S

Konsulenter for industri og handel

*Medvirker ved virksomhedsledelsens
organisatoriske og økonomiske planlægning
på langt og kort sigt
og planernes gennemførelse i store træk*

N. E. LØGSTRUP
direktør
civiløkonom

Helgolandsgade 13
København V
Telefon Hi 337

STAALKONTORET

v. R. E. Brincker

Jægersborgvej 64
Kgs. Lyngby
Telf. (01) 88 26 22

A. Green-Andersen

Landsretssagfører

»Richshuset«
Rådhuspladsen 16^S
Telf. 15 51 51

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

Kalundborg Shipping Agency

J. Rødgaard Hansen
statsaut. skibsmægler
Kalundborg

Befragtning og klarering

Telex: 5477 Kalship
Telefon: 1700

Johs. Brinck

AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800

Hovedkontor:

VESTERBROGADE 8 - VESTERPORT
KØBENHAVN V.

Telefon (01) 1166 66